

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (jud. M. Murguleț)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Clima, E. Palanciuc, A. Malii)

DECIZIE

05 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Nicolae Craiu
Mariana Pitic
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Cristina Iacomii și de reprezentantul acesteia
avocatul Corina Zaporozjan,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Alexei Ceastuhin
împotriva Cristinei Iacomii cu privire la rezoluțiunea contractului de donație,
dispunerea restituției civile și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 07 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care
a fost admis apelul declarat de Alexei Ceastuhin, reprezentat de avocatul Doina-
Ioana Străisteanu, a fost casată hotărârea din 16 ianuarie 2018 a Judecătoriei
Chișinău, sediul Buiucani cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii,

c o n s t a t ă:

La 06 octombrie 2016, Alexei Ceastuhin, reprezentat de avocatul Doina Ioana
Străisteanu, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Cristinei Iacomii cu
privire la rezoluțiunea contractului de donație, dispunerea restituției civile și
încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că, a fost căsătorit cu Cristina
Iacomii, iar din căsătorie, părțile litigante au doi copii minori, xxxxx, născută la
xxxxx și xxxxx, născută la xxxxx.

În timpul căsătoriei, Alexei Ceastuhin a achiziționat două bunuri imobile,
unul amplasat pe xxxxx, și al doilea amplasat pe str. xxxxx.

Pentru a-și îndeplini obligațiunea de întreținere a familiei, în special a celor
două fiice minore, reclamantul cu Cristina Iacomii au determinat cotele-părți din
imobile ce le revin. Aproximativ în anul 2009, Alexei Ceastuhin a donat Cristinei
Iacomii cota sa parte din bunul imobil în care locuiește pârâta, și anume din
apartamentul nr. xxxxx. Prin contractul din 24 martie 2016, Ceastuhin Alexei cu
Iacomii Cristina au determinat cota-parte a reclamantului din apartamentul nr.
xxxxx. La fel, reclamantul a decis să doneze Cristinei Iacomii cota sa parte din

acest bun imobil, dat fiind faptul că el nu locuia împreună cu soția sa și fiicele minore.

Reclamantul a arătat că astfel a văzut realizarea obligației sale de întreținere și asigurarea materială a fiicelor și a Cristinei Iacomii, după desfacerea de fapt a căsătoriei.

Contrar înțelegerii avute cu pârâta, precum că donarea cotelor-părți din imobil va substitui plata lunară de întreținere a copiilor, Cristina Iacomii a depus o cerere de chemare în judecată în Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău privind desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori, precum și încasarea forțată a pensiei de întreținere a copiilor minori în mărime de 1/3 din toate veniturile lui Alexei Ceastuhin.

A arătat reclamantul că după donarea ultimei cote-părți avute în proprietate din apartamentul nr. xxxxx, acesta a rămas fără spațiu locativ, fără nici o proprietate, deși, pe durata căsătoriei a muncit și a procurat două imobile.

A indicat că a donat cota sa parte din imobilul litigios pentru a-și executa sarcina, obligațiunea de întreținere financiară pentru a asigura material fiicele și fosta soție. Astfel, a considerat că dânsul nu s-a eschivat de la obligația de întreținere a copiilor minori și intenționează să recunoască acțiunea privind încasarea forțată a pensiei de întreținere, dar, consideră că Cristina Iacomii a abuzat de încrederea lui. Or, primind în proprietate ambele cote-părți din imobil ce au aparținut reclamantului, acesta a rămas fără nici un imobil, doar cu salariu, sarcina suplimentară de plată a 1/3 din toate veniturile creând o situația financiară precară a reclamantului. A susținut că va fi în imposibilitate de a executa sarcina de plată a 1/3 din toate veniturile pentru întreținerea fiicelor minore, așa cum, salariul său este modest.

Reclamantul a menționat că, nu-și poate explica din care motive, necitând la eforturile depuse de el pentru a menține o relație caldă cu fiicele sale, ambele fiice brusc au început să manifeste atitudine ostilă față de el. Fetele, având o vârstă fragedă, îi reproșează lucruri pe care le puteau afla doar de la maturi, mama acestora în special.

A reiterat că, Cristina Iacomii a încălcat obligația legală de a-și exercita drepturile de părinte, fără a prejudicia sănătatea psihică a fiicelor minore. Ceea ce fiicele minore au comunicat membrilor Comisiei pentru protecția copilului, denotă fără îndoială faptul că copiii sunt supuși alienării parentale, ele sunt intenționat influențate de pârâtă împotriva sa prin insuflarea sentimentelor negative față de reclamant pentru faptul că părinții s-au separat.

Ca urmare, reclamantul a menționat că comportamentul pârâtei contravine Legii privind drepturile copilului, dar și art. 52 alin. (1), 62 și 64 alin. (1) din Codul familiei, constituind în același timp violență în familie față de doi copii minori prin alienarea parentală și faptă ilicită față de donator sau față de o rudă apropiată acestuia, fapte ce constituie temei suplimentar de revocare a donației.

A solicitat reclamantul Alexei Ceastuhin rezoluțiunea contractului de donație din 24 martie 2016, prin care Alexei Ceastuhin a donat Cristinei Iacomii ½ cotă-parte din apartamentul nr. xxxxx cu suprafața totală de 44,3 m.p., situat în str. xxxxx, cu nr. cadastral xxxxx, recunoașterea după Alexei Ceastuhin a dreptului de proprietate asupra cotei-părți de ½ din apartamentul nr. xxxxx cu suprafața totală

de 44,3 m.p., situat în xxxxx, cu nr. cadastral xxxxx, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 16 ianuarie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, acțiunea depusă de Alexei Ceastuhin a fost respinsă ca neîntemeiată, a fost încasat de la Alexei Ceastuhin în beneficiul Cristinei Iacomii cheltuielile de judecată cu titlu de cheltuieli de asistență juridică în mărime de 5 500 de lei, a fost anulată măsura de asigurare, în formă de sechestru, aplicată prin decizia Curții de Apel Chișinău din 27 aprilie 2017, asupra bunului imobil situat în xxxxx.

La 24 ianuarie 2018, Alexei Ceastuhin, reprezentat de avocatul Doina Ioana Străisteanu în termenul stabilit de art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea hotărârii contestate cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 07 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul declarat de Alexei Ceastuhin, reprezentat de avocatul Doina Ioana Străisteanu, a fost casată hotărârea primei instanțe și a fost adoptată o nouă hotărâre prin care acțiunea depusă de Alexei Ceastuhin împotriva Cristinei Iacomii a fost admisă și a fost dispusă rezoluțiunea contractului de donație din 24 martie 2016 ce a avut ca obiect $\frac{1}{2}$ cota-parte din apartamentul nr. xxxxx, încheiat între Ceastuhin Alexei și Iacomii Cristina, a fost dispusă restituția civilă prin intabularea drepturilor patrimoniale ale lui Alexei Ceastuhin asupra $\frac{1}{2}$ cotă parte din imobilul xxxxx, în Registrul bunurilor imobile și a fost încasat de la Cristina Iacomii în beneficiul lui Alexei Ceastuhin cheltuielile de judecată constituite din taxa de stat în sumă de 5180,15 lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 5749 de lei.

La data 05 februarie 2019, Cristina Iacomii și reprezentantul acesteia avocatul Corina Zaporojan, au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel eronat a interpretat și aplicat prevederile legale, concluziile expuse în decizie sunt în contradicție cu circumstanțele de fapt, și totodată, în speță nu au fost determinate corect normele juridice aplicabile litigiului.

A susținut că, este pripită concluzia instanței de apel în ceea ce privește faptul că reclamantul a demonstrat starea de nevoie și faptul că nivelul lui de viață după executarea donației s-a înrăutățit. Intimatul a invocat că contractul de donație a fost încheiat cu scopul de a asigura un nivel de trai decent al copiilor minori, iar în schimbul încheierii acestui contract, Iacomii Cristina nu va înainta o acțiune cu privire la încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori. Cu acest argument nu este de acord, deoarece instanța de apel nu a verificat faptul că din conținutul contractului de donație din 24 martie 2016 nu rezultă că donația a fost condițională de îndeplinirea unor anumite obligații, sau că Cristina Iacomii nu urmează să înainteze nici o acțiune cu privire la încasarea pensiei de întreținere, mai mult, la momentul încheierii contractului de donație relațiile dintre foștii soți nu erau în conjunctură negativă.

La fel, nu este de acord cu concluzia instanței de apel cu privire la faptul că urmare a încheierii contractului de donație și a pronunțării unei hotărâri judecătorești de încasare a pensiei de întreținere a copiilor minori, reclamantul nu mai este în stare să-și asigure o întreținere corespunzătoare și să-și îndeplinească

obligățiile legale de întreținere față de copiii săi, deoarece instanța de apel nu a luat în considerare faptul că circumstanțele și obligațiile care fac posibilă rezoluțiunea contractului de donație executat, trebuie să nu existe la momentul încheierii contractului, dar să se nască după încheierea lui, iar aceste împrejurări trebuie să înrăutățească starea patrimonială a donatorului în așa măsură încât ar surveni pericolul propriei întrețineri corespunzătoare sau/și acestea ar periclita executarea obligațiilor legate ale donatorului de întreținere a altor persoane. Astfel, hotărârea judecătorească prin care a fost încasată de la intimat pensia de întreținere a copiilor minori, nicidecum nu confirmă imposibilitatea lui Alexei Ceastuhin de a se întreține pe sine și imposibilitatea de îndeplinire a obligațiilor legate de întreținere față de copii, mai mult ca atât, obligația de întreținere a copiilor minori, intimatul o avea în baza legii și până la emiterea respectivei hotărâri judecătorești.

Nu este de acord nici cu motivarea instanței de apel precum că după încheierea contractului de donație din 24 martie 2016 nu mai deține în proprietate un bun imobil, iar salariul lunar pe care îl primește este modest, fiind în imposibilitate de a-și asigura o întreținere corespunzătoare. Adeverința de salariu din 14 decembrie 2016, prin care se confirmă că Alexei Ceastuhin este angajat în funcția de manager comercial în cadrul SRL „Anraud” și are un salariu mediu lunar de 2650 de lei. Or, din actele cauzei rezultă că atât la momentul semnării contractului, cât și la momentul înaintării acțiunii date intimatul își asigura existența prin activitatea sa de manager comercial, fapt ce se confirmă prin copia adeverinței de salariu mediu lunar de 2650 de lei din decembrie 2015 până în noiembrie 2016, deci situația financiară nu s-a înrăutățit, fiind constantă în tot acest răstimp.

În consecință a indicat că instanța de apel greșit a admis acțiunea deoarece intimatul nu întrunește condițiile legale spre a fi rezoluționat contractul, mai mult ca atât, starea sa financiară nu a suportat careva înrăutățiri, or acest fapt nu a fost probat și nici cercetat multiaspectual de către instanța de apel.

La data de 05 aprilie 2019, Alexei Ceastuhin, reprezentat de avocatul Doina Ioana Străisteanu, a depus referință prin care a solicitat declararea recursului depus de Cristina Iacomii ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Colegiul denotă că Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa părților la proces copia deciziei integrale la 05 decembrie 2018. Prin urmare, recursul declarat la data de 05 februarie 2019 se consideră a fi depus în termen.

În conformitate cu art. 441 Cod de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 17 aprilie 2019 completul din 3 judecători a considerat recursul admisibil și a decis examinarea acestuia în fond de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Pe parcursul examinării cauzei s-a stabilit că Alexei Ceastuhin a depus cerere de chemare în judecată împotriva Cristinei Iacomii solicitând rezoluțiunea contractului de donație din 24 martie 2016, prin care Alexei Ceastuhin a donat Cristinei Iacomii $\frac{1}{2}$ cotă-parte din apartamentul nr. xxxxx cu suprafața totală de 44,3 m.p., situat în str. xxxxx, recunoașterea după Alexei Ceastuhin a dreptului de proprietate asupra cotei-părți de $\frac{1}{2}$ din apartamentul nr. xxxxx cu suprafața totală de 44,3 m.p., situat în str. xxxxxx, precum și încasarea cheltuielilor de judecată, întemeindu-și de drept acțiunea pe prevederile art. 835 alin. (1) și 836 alin. (1) Codul civil.

Prima instanță, fiind investită cu judecarea cauzei în fond a ajuns la concluzia respingerii acțiunii ca fiind neîntemeiată, motivând că la caz nu sunt întrunite condițiile de revocare a contractului în temeiul art. 835 Codul civil, or la actele cauzei nu au fost prezentate probe ce ar atesta o ingraturdine din partea pârâtei. Totodată, prima instanță a considerat că nici prevederile art. 836 alin. (1) din Codul civil nu sunt aplicabile cazului dat, deoarece prezentarea informației din banca centrală de date a cadastrului bunurilor imobile precum că reclamantul nu deține în proprietate bunuri imobile și prezentarea adeverinței ce privește salariul reclamantului nu demonstrează starea de nevoie. La fel, a concluzionat că de partea reclamantă nu au fost dovedite faptele invocate în cererea de chemare în judecată, prin probe necesare, veridice, incontestabile, pertinente și concludente.

Instanța de apel a casat această soluție și a emis o nouă hotărâre de admitere a acțiunii cu dispunerea rezoluțiunii contractului de donație din 24 martie 2016 ce a avut ca obiect $\frac{1}{2}$ cota-parte din imobilul nr. xxxxx, încheiat între Alexei Ceastuhin și Iacomii Cristina, fiind dispusă restituția civilă prin intabularea drepturilor patrimoniale ale lui Alexei Ceastuhin asupra $\frac{1}{2}$ cotă parte din imobilul xxxxx, în Registrul bunurilor imobile și a fost încasat de la Cristina Iacomii în beneficiul lui Alexei Ceastuhin cheltuielile de judecată constituite din taxa de stat în sumă de 5180,15 lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 5749 de lei.

A motivat instanța de apel că, prima instanță greșit și-a fundamentat soluția de respingere a acțiunii pe faptul că, Alexei Ceastuhin nu a prezentat nici o probă care să confirme că în speță sunt incidente prevederile art. 835 Codul civil. Consideră că această poziție a instanței de fond este afectată de eroare, deoarece din conținutul procesului -verbal al ședinței de judecată rezultă cert că în susțineri verbale reclamantul și reprezentantul său au solicitat rezoluțiunea contractului de donație, ca rezultat al survenirii situației de nevoie, concluzionând că a fost exclusă cerința reclamantului de revocare a donației pentru ingraturdine și a admis acțiunea pronunțând-se doar asupra pretenției privind rezoluțiunea contractului de donație în temeiul art. 836 Codul civil.

Verificând legalitatea deciziei contestate în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că, instanța de apel, la examinarea cauzei, a aplicat eronat normele de drept material și nu a dat o apreciere corespunzătoare probelor administrate la actele pricinii, pe când, în speță, prima instanță a emis o concluzie legală și întemeiată reieșind din următoarele.

În conformitate cu art. 118 alin. (1) și (3) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii sunt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

În conformitate cu art. 121 Codul de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

În conformitate cu art. 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Conform art. 827 alin. (1) din Codul civil (în redacția Legii din anul 2002), prin contract de donație o parte (donator) se obligă să mărească din contul patrimoniului său, cu titlu gratuit, patrimoniul celeilalte părți (donatar).

Astfel, din actele cauzei rezultă cu certitudine că la 24 martie 2016, între Alexei Ceastuhin și Cristina Iacomii a fost încheiat contractul cu privire la determinarea cotelor-părți în proprietate comună în devălmășie cu donație cu nr. 1898, prin care a fost determinat dreptul de proprietate a câte ½ cotă-parte fiecăruia din apartamentul nr. xxxxx (f.d.12).

Din conținutul contractului dat s-a mai stabilit că Alexei Ceastuhin a donat Cristinei Iacomii ½ cotă-parte din apartamentul nr. xxxxx, autentificat de către notarul public Eugenia Lupașcu.

Conform pct. 6 din contractul menționat, valoarea estimată a ½ cotă-parte din imobil constituie suma de 98671,50 de lei (f.d.10-12).

Conform art. 829 Codul civil (în redacția Legii din anul 2002), dacă obiect al donației este un bun pentru a cărui vânzare (înstrăinare) este prevăzută o anumită formă a contractului, aceeași formă este cerută și pentru donație. În vederea respectării procedurii contractul a fost încheiat în formă autentică.

Conform art. 828 Codul civil (în redacția Legii din anul 2002), contractul de donație se consideră încheia în momentul transmiterii bunului, iar pct. 5 al Contractului de donație nr. 1889 din 24 martie 2016 prevede că Cristina Iacomii va deveni unicul proprietar a imobilului situat pe str. Sucevița 24, bloc 2, mun. Chișinău, din momentul înregistrării contractului nominalizat în Registrul bunurilor imobile.

În contextul celor relatate, instanța de recurs consideră că prima instanță just a stabilit că contractul de donație încheiat între părți este un contract unilateral, contractul de donație pur gratuită nu generează obligații în sarcina donatorului, ci numai o îndatorire legală, numită „de recunoștință”. Mărind patrimoniul

donatorului din contul patrimoniului său cu titlu gratuit, donatorul este în drept să aștepte din partea donatarului dacă nu o recunoștință, atunci cel puțin loialitate, manifestată prin abținerea de la săvârșirea unor fapte necorespunzătoare față de donator.

Astfel, din cererea de chemare în judecată rezultă că, Alexei Ceastuhin solicită revocarea donației în temeiul art. 835 din Codul civil, care stipulează expres că, donația poate fi revocată dacă donatarul a atentat la viața donatorului sau a unei rude apropiate a acestuia, dacă se face vinovat de o altă faptă ilicită față de donator sau față de o rudă apropiată a acestuia, situații care atestă o ingraturitudine gravă, sau dacă refuză fără motive întemeiate să acorde donatorului întreținerea datorată.

Temeiurile de revocare a donației pentru ingraturitudine sunt următoarele :

Revocarea donației pentru atentat la viața donatorului sau rudelor lui apropiate se poate produce atunci când a existat o încercare a donatarului de a suprima fizic pe donator sau pe cineva pe rudele sale apropiate. Rudele apropiate ale donatorului sunt considerați membrii familiei acestuia, precum și rudele de până la gradul IV inclusiv. Faptul că donatarul a comis un atentat la viața persoanelor nominalizate reprezintă o abatere gravă de la datoria de recunoștință pe care o are și este natural ca donatarul în acest caz să fie înzestrat cu dreptul de a revoca donația. În sensul normei date, prin atentat la viață urmează de înțeles voința donatarului de a omorî pe donator sau pe cineva din rudele lui apropiate. Din acest considerent, este indiferent dacă a existat doar o tentativă de omor sau fapta s-a consumat, precum și nu este necesară o condamnare penală a donatarului pentru fapta săvârșită. Este suficient ca instanța de judecată să determine intenția donatarului de a ucide. În situațiile când atentatul la viață a fost săvârșit din imprudență sau în stare de iresponsabilitate, corect prima instanță a stabilit că donatorul nu va putea cere revocarea donației.

Un alt temei de revocare a donației pentru ingraturitudine reprezintă comiterea de către donatar a altor fapte ilicite față de donator sau rudele apropiate ale acestuia, care manifestă o ingraturitudine gravă. Aici se încadrează oricare faptă ilicită, manifestată în formă de agresiuni la sănătatea sau integritatea corporală, injurii, insulte, jigniri făcute în adresa donatorului sau a rudelor sale menționate și care dă dovadă de o ingraturitudine gravă, aprecierea acestora va fi făcută de instanța de judecată.

Un ultim temei de revocare a donației pentru ingraturitudine prevăzut de lege reprezintă refuzul nemotivat al donatarului de a oferi donatorului întreținerea datorată. Se consideră că ține de obligația de recunoștință a donatarului de a oferi donatorului întreținere (alimente, haine, etc.) în limita valorii bunurilor donate, atunci când donatorul este lipsit de mijloace pentru propria întreținere. Refuzul de a oferi întreținere se va considera ca o ingraturitudine atunci când donatorul a avut nevoie de întreținere și a cerut-o de la donatar, însă ultimul, deși a avut posibilitatea, a refuzat să o ofere fără o temeinică justificare. Dacă are rude sau alte persoane obligate să-l întrețină în baza unui temei legal sau contractual, el nu va putea pretinde revocarea donației pentru neacordarea de întreținere din partea donatarului. În acest caz, el poate cere rezoluțiunea contractului în condițiile art. 836 Codul civil.

Colegiul consideră că prima instanță temeinic și legal a concluzionat că prevederile art. 835 Codul civil nu pot fi aplicate cazului din speță, or la actele cauzei nu au fost prezentate acte ce ar dovedi o ingraturine din partea recurente/pârâte.

Totodată, în cererea de chemare în judecată reclamantul/intimat a solicitat rezoluțiunea contractului de donație în temeiul art. 836 alin. (1) Codul civil, în redacția Legii din anul 2002.

Instanța de recurs menționează că art. 836 Codul civil stabilește posibilitatea rezoluțiunii contractului de donație în cazul stării de nevoie. Temei care operează în situația în care, după executarea donației, adică după mărirea patrimoniului donatarului din contul patrimoniului donatorului (transmiterea bunului donat), donatorul nu mai este în stare să-și asigure o întreținere corespunzătoare și să-și îndeplinească obligațiile legale de întreținere față de terți.

Colegiul reține că poate constitui situații de „stare de nevoie” inclusiv cazurile în care veniturile donatorului s-au redus în măsura în care acestea nu-i mai permit să-și asigure atât sieși, cât și persoanelor pe care le are la întreținere legală, întreținerea corespunzătoare; intervenirea unor situații neprevăzute, cum ar fi devenirea donatorului invalid etc. Starea de nevoie determină rezoluțiunea contractului de donație numai dacă a intervenit de la sine, fără ca donatorul să și-o fi provocat în mod intenționat sau prin culpă gravă, în caz contrar instanța urmând să respingă acțiunea conform art. 836 alin. (2) Codul civil.

În temeiul celor expuse, Colegiul consideră că legal prima instanță a stabilit că nici prevederile art. 836 alin. (1) din Codul civil nu sunt aplicate cazului dat.

Este neîntemeiată concluzia instanței de apel precum că reclamantul a demonstrat sarea sa de nevoie și faptul că nivelul lui de trai s-a înrăutățit după executarea contractului de donație.

Or, prezentarea informației din banca centrală de date a cadastrului bunurilor imobile precum că reclamantul nu deține în proprietate bunuri imobile și prezentarea adeverinței ce privește mărirea salariului reclamantului nu demonstrează starea de nevoie a ultimului.

Astfel, intimatul/reclamant contrar prevederilor art. 118 din Codul de procedură civilă, nu a probat cele invocate în cererea de chemare în judecată și argumentele aduse în cadrul examinării cauzei urmau a fi dovedite prin probe concludente care să denote starea de nevoie.

Totodată, s-a mai stabilit că, prin hotărârea Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău din 07 septembrie 2016, căsătoria încheiată între Ceastuhin Alexei și Iacomii Cristina a fost desfăcută, a fost determinat domiciliul copiilor minori xxxxx cu mama Iacomii Cristina și a fost dispusă încasarea de la Ceastuhin Alexei pensia pentru întreținerea copiilor minori în mărime de 1/3 lunar din toate veniturile (f.d. 38).

Conform art. 16 alin. (4) din Codul familiei, relațiile dintre soți se bazează pe stimă și ajutor reciproc, pe obligații comune de întreținere a familiei, de îngrijire și educație a copiilor.

Conform art. 74 din Codul familiei, părinții sunt obligați să-și întrețină copiii minori și copiii majori inapți de muncă care necesită sprijin material.

Din considerentele menționate și ținând cont de principiul egalității părților în drepturile procedurale, care prevede că pentru exercitarea drepturilor

participanților la proces se creează condiții, pentru cercetarea obiectivă a circumstanțelor reale ale pricinii. Egalitatea părților în drepturile procedurale este garantată prin lege și se asigură de către instanță prin crearea posibilităților egale, suficiente și adecvate de folosire a tuturor mijloacelor procedurale pentru susținerea poziției asupra circumstanțelor de fapt și de drept, astfel încât nici una dintre părți să nu fie defavorizată în raport cu cealaltă.

Colegiul conchide ca justă aprecierea critică a primei instanțe a argumentelor părții reclamante indicate în cerere și invocate pe parcursul dezbaterii judiciare, or, obligația de întreținere a copiilor minori nu poate fi substituită prin înțelegerea părților.

La fel, colegiul consideră că just a apreciat prima instanță că este lipsit de suport legal argumentul reclamantului precum că a donat părții cota - parte din imobil în scopul substituirii plății lunare de întreținere a copiilor, iar în schimbul încheierii acestui contract Cristina Iacomii nu va depune a o acțiune de încasare a pensiei de întreținere a copiilor minori. Or, din conținutul contractului de donație încheiat între părți nu reiese acest fapt.

Astfel, făcând o apreciere a materialelor cauzei, instanța de recurs consideră că prima instanță just a concluzionat că acțiunea reclamantului/intimat urmează a fi respinsă ca fiind neîntemeiată.

Colegiul mai reține ca fiind eronate concluziile instanței de apel referitoare la aceea că reclamantul și reprezentantul acestuia în cadrul examinării cauzei în primă instanță au solicitat doar rezoluțiunea contractului de donație ca rezultat al survenirii situației de nevoie, deoarece cum rezultă din procesul verbal întocmit în cadrul examinării cauzei în prima instanță reprezentantul reclamantului, avocatul Doina Ioana Străisteanu a solicitat admiterea acțiunii din motivele de drept și de fapt menționate și argumentate în cererea de chemare în judecată (f.d. 139,141).

Mai mult ca atât, Colegiul ține să menționeze că din materialele dosarului nu rezultă faptul că reclamantul a depus în instanța de judecată vreo cerere privind modificarea temeiului acțiunii, concretizarea, sau renunțare de la vreo cerință din acțiunea depusă.

În contextul celor enunțate, Colegiul reține că instanța de apel fără a concretiza pretențiile reclamantului neîntemeiat a exclus din cererea de chemare în judecată cerința reclamantului de revocare a donației pentru ingratitudine.

În acest context, instanța de recurs reține ca greșită și contrară prevederilor normelor de drept material enunțate, concluzia instanței de apel de casare a hotărârii primei instanțe și emitere a unei noi hotărâri de admitere a acțiunii, fiind întemeiată critica recurentei Cristina Iacomii, în sensul că instanța de apel și-a fundamentat concluzia pe aplicarea eronată a normelor de drept material și pe argumentele reclamantului.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că, circumstanțele pricinii au fost constatate de prima instanță, însă normele de drept material au fost aplicate eronat de către instanța de apel și nu este necesară verificarea suplimentară a cărorva dovezi, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Cristina Iacomii, reprezentată de avocatul Corina Zaporojan, de a casa decizia instanței de apel și de a menține hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art.445 alin. (1) lit. f) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție
d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Cristina Iacomii și de reprezentantul acesteia avocatul Corina Zaporojan.

Se casează decizia din 07 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și se menține hotărârea din 16 ianuarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Alexei Ceastuhin împotriva Cristinei Iacomii cu privire la rezoluțiunea contractului de donație, dispunerea restituției civile și încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Nicolae Craiu

Mariana Pitic

Iurie Bejenaru